

TBMM
HAKLARIN EŞİTLİK VE DEMOKRASİ PARTİSİ
GRUP BAŞKANLIĞI

Sayı: 6714

Tarih: 31.07.2024

14963

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞI'NA

Aşağıdaki sorularımın Adalet Bakanı Sayın Yılmaz TUNÇ tarafından Anayasa'nın 98 inci ve İçtüzüğü'nün 96 inci ve 99 uncu maddeleri gereğince yazılı olarak cevaplandırılmasını saygılarımla arz ederim.31.07.2024

Meral DANIŞ BEŞTAŞ

HDP Erzurum Milletvekili

Cezaevleri gündemi ülkenin en önemli sorunları arasında yer almaktadır. Maltepe 1 No'lu L Tipi Cezaevi'nde ağır hak ihlalleri yaşandığı bilgisi tarafıma iletilmiştir.

Baskın şeklinde ve sıklıkla koğuş aramaları yapıldığı, aramalar esnasında mahpusların kişisel eşyalarına el konulduğu, alınan defter, fotoğraf gibi eşyaların mahpuslara iade edilmediği, sürekli kullandıkları malzemelere el konulduğu ifade edilmektedir. Yine yakıcı bir husus olan; idare gözlem kurulları eliyle koşullu salıverilme hakkı elde eden mahpusların tahliye edilmediği de dile getirilmektedir. Dikkat çekici ve keyfiyetin altını çizen husus ise; mahpuslara kurs yahut atölye çalışması hiç açılmadığı halde idare gözlem kurulu raporunda 'atölye çalışmaları ve kurslara katılmadığı için iyi halli' bulunmamıştır denilerek koşullu salıverilme haklarının ellerinden alınmasıdır. Halihazırda olmayan kurs ve atölyelere katılmadığı için Yusuf Çiçek, Rıdvan Kaya, Eyüp Şeker, Ümran Kaya ve Şeyhmuz Ablak tahliye edilmemiştir. Yine mahpuslara pişmanlık dayatması yapılıyor oluşu da bir diğer hak ihlali olarak dikkat çekmektedir.

Kuşkusuz en can yakıcı meselelerden bir diğeri de hasta mahpusların tedavi haklarının ellerinden alınmasıdır. Hastane sevki için üç yıldır bekleyen hastaların mevcudiyeti meselenin çözümsüz bırakıldığını izah etmektedir. Kelepçeli muayene dayatması, asker selamı verdirilmesi, askeri düzende yürüyüş için mahpusların zorlanması da Maltepe Cezaevi'nde farklı bir konseptin olduğunu izah etmektedir.

Bu izahla;

- 3- Cezaevlerinde hak ihlallerinin engellenmesi adına bir çalışma yürütülmeme gerekçesi nedir?
- 4- Cezaevinde hiçbir atölye ve kurs çalışması yürütülmediği halde; koşullu salıverilme hakkı elde eden mahpusların tahliyelerinin engellenmesi gerekçesinde 'atölye ve kurs etkinliklerine katılmama' dayanağının belirtilmesinin izahı nedir?
- 5- Cezaevinde kurs yahut atölye çalışması olmadığı durumlarda mahpusun olmayan etkinliğe katılmamasının belirtilmesi keyfiyet göstergesi değil midir?
- 6- Bakanlığınız idare ve gözlem kurullarının raporlarını ne sıklıkla incelemektedir? Yahut bu raporlar incelenmekte midir? İncelenmiyorsa neden incelemiyor? İnceleniyor ise keyfi rapor düzenleyenler hakkında neden yaptırım uygulanmıyor?
- 7- Kamuoyunda infaz yakma olarak ifade edilen uygulamanın sonlandırılması gündeminizde midir?
- 8- Bu uygulama yürürlüğe girdikten itibaren, kaç mahpus koşullu salıverilme hakkından yararlandırılmamıştır?
- 9- İdare ve gözlem kurulları bir mahkeme olmadığı halde kişileri cezaevinde tutma yetkisini nerden almaktadır? Kanundaki bu düzenleme Anayasa ve mevzuata aykırı değil midir? Bu durum anayasal suç teşkil etmiyor mu?
- 10- Koğuşların sıklıkla aranarak mahpusların kişisel eşyalarına el konulma amacı nedir? Bu eşyalar ne için kullanılmaktadır?
- 11- Pişmanlık dayatması bir hak ihlali değil midir?
- 12- Hasta mahpusların sevk edilmeme gerekçesi nedir?
- 13- Kelepçeli muayene ağır bir hak ihlali olduğu halde uygulamadaki ısrarın gerekçesi nedir?
- 14- Üç yıldır hastane sevki yapılmayan ve tedavi edilmeyen mahpusların maruz kalacağı telafisi imkansız zararların sorumlusu kimdir? Cezaevinde meydana gelmiş olan yaşam hakkı ihlallerinin sorumlusu kimdir?
- 15- Bakanlık cezaevlerinde süre gelen ağır hak ihlalleri için acil önlem alacak mıdır?